

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 06.08.2026

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında 2010 yılında imzalanan hükümetler arası anlaşma kapsamında yürütülen Akkuyu Nükleer Güç Santrali Projesi; yap-sahip ol-işlet modeli, yabancı şirket hâkimiyeti, elektrik alım garantisi, yakıt ve atık bağımlılığı, teknoloji transferinin sınırlılığı ve sağlanan geniş teşvikler nedeniyle uzun süredir tartışılmaktadır.

TBMM'de görüşülmekte olan bir kanun teklifine komisyon aşamasında eklenen düzenlemelerle nükleer enerji santrali yatırımlarına KDV ve damga vergisi başta olmak üzere yeni mali istisnalar getirilmesi öngörülmüştür. Düzenlemenin ekonomik ve mali etki analizinin kamuoyuyla paylaşılması; istisnaların esas yararlanıcısının Akkuyu Proje Şirketi olacağı ve toplam avantajın milyarlarca dolara ulaşacağı iddialarını gündeme getirmiştir.

Aynı dönemde Türkiye'nin Rusya'dan satın aldığı S-400 hava savunma sistemlerini üçüncü bir ülkeye devretmek amacıyla Rusya'nın onayını almaya çalıştığı yönündeki haberler, Akkuyu'ya sağlanan yeni ayrıcalıkların S-400 müzakereleriyle bağlantılı olup olmadığı sorusunu doğurmuştur.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin dört ünitesinin her biri itibarıyla mevcut fiziki gerçekleşme oranı nedir?
2. Her ünitenin inşaata başlama tarihi, başlangıçta öngörülen devreye alma tarihi ve güncel devreye alma takvimi nedir?
3. Birinci ünitenin ticari işletmeye alınması için kesinleşmiş güncel tarih nedir?
4. Projede başlangıç takvimine göre toplam kaç yıllık gecikme yaşanmıştır?
5. Gecikmenin temel teknik, finansal, diplomatik ve tedarik kaynaklı nedenleri nelerdir?

6. Gecikmeler nedeniyle Akkuyu Proje Şirketine herhangi bir idari yaptırım veya sözleşmesel ceza uygulanmış mıdır?
7. Uygulanmadıysa bunun hukuki gerekçesi nedir?
8. Türkiye-Rusya Hükümetler Arası Anlaşması'nda gecikme hâlinde uygulanacak cezai hükümler bulunmakta mıdır?
9. Projenin güncel toplam yatırım maliyeti kaç ABD dolarıdır?
10. Başlangıçta yaklaşık 20 milyar dolar olarak açıklanan proje maliyeti bugün hangi seviyeye ulaşmıştır?
11. Maliyet artışlarının ne kadarı Türk kamu kurumları, tüketiciler veya bütçe tarafından karşılanacaktır?
12. Rusya'nın Akkuyu projesine sağladığı son finansmanın toplam tutarı, kaynağı, vadesi ve kullanım amacı nedir?
13. Rusya tarafından sağlandığı açıklanan 9 milyar dolarlık yeni finansmanın ne kadarı Türkiye'ye aktarılmıştır?
14. Bu finansmanın Akkuyu Proje Şirketinin sermayesi, borcu veya başka bir yükümlülüğü olarak mı kaydedildiği açıklanabilir mi?
15. Projenin finansman yapısında Türk kamu kurumlarının doğrudan veya dolaylı garantisi bulunmakta mıdır?
16. EÜAŞ, BOTAŞ, Türkiye Nükleer Enerji AŞ veya başka bir kamu kuruluşu projeye finansman, garanti, arazi, altyapı ya da hizmet desteği sağlamakta mıdır?
17. Akkuyu Proje Şirketinin güncel ortaklık yapısı nedir?
18. Şirket sermayesinin yüzde kaç Rosatom veya Rus kamu kuruluşlarına aittir?
19. Projenin yüzde 49'a kadar olan hissesinin Türk veya üçüncü ülke yatırımcılarına devri konusunda yürütülen görüşmeler bulunmakta mıdır?
20. Türkiye'nin santralde doğrudan veya dolaylı hisse sahibi olması planlanmakta mıdır?
21. Akkuyu Nükleer Güç Santrali tamamlandığında santral, arazi, üretim tesisleri ve nükleer yakıt üzerinde Türkiye'nin mülkiyet hakkı bulunacak mıdır?
22. Santralin 60 yıllık işletme süresi sonunda mülkiyetinin Türkiye'ye devrine ilişkin hüküm var mıdır?
23. İşletme süresinin uzatılması hâlinde karar yetkisi hangi ülke veya şirkete ait olacaktır?
24. Akkuyu Proje Şirketine bugüne kadar verilen yatırım teşvik belgelerinin kapsamı nedir?

25. Mevcut teşvikler kapsamında hangi vergi, harç, prim, gümrük ve finansman avantajları sağlanmıştır?
26. TBMM’de görüşülen yeni düzenlemeler hangi ihtiyaç nedeniyle hazırlanmıştır?
27. Yeni düzenleme Bakanlık tarafından mı hazırlanmıştır?
28. Düzenlemenin hazırlanması için Akkuyu Nükleer AŞ, Rosatom veya Rusya Federasyonu makamları talepte bulunmuş mudur?
29. Düzenlemeyle nükleer santral yatırımlarına sağlanacak KDV istisnasının kapsamına hangi mal ve hizmetler girmektedir?
30. İstisna; ithal edilen makine, nükleer yakıt, inşaat hizmetleri, danışmanlık, bakım, onarım ve yedek parçaları kapsamakta mıdır?
31. Damga vergisi istisnası hangi sözleşme, taahhütname ve işlemler için uygulanacaktır?
32. Düzenlemeyle Akkuyu Proje Şirketine geçmiş dönemlere ilişkin vergi iadesi yapılması mümkün müdür?
33. Yeni teşviklerin toplam ekonomik değeri Bakanlık tarafından hesaplanmış mıdır?
34. Akkuyu’ya yeni düzenlemeyle yaklaşık 5 milyar ABD doları değerinde avantaj sağlanacağı iddiası doğru mudur?
35. Doğru değilse Bakanlığın hesapladığı toplam teşvik tutarı nedir?
36. Akkuyu’ya daha önce verilen vergi indirimi desteğinin 9 milyar 819 milyon ABD dolarına ulaştığı iddiası doğru mudur?
37. Projeye bugüne kadar sağlanan bütün teşviklerin toplam dolar karşılığı nedir?
38. Yeni teşvikler için ekonomik, mali, sosyal ve çevresel etki analizi hazırlanmış mıdır?
39. Etki analizi hazırlanmışsa neden kanun teklifinin ekinde TBMM’ye sunulmamıştır?
40. Düzenlemenin komisyon görüşmelerinin son saatlerinde teklife eklenmesinin gerekçesi nedir?
41. Bakanlık, böylesine yüksek mali etki doğurabilecek bir düzenlemenin ayrı bir kanun teklifi olarak kapsamlı biçimde görüşülmesini neden tercih etmemiştir?
42. Yeni teşvikler karşılığında Akkuyu Proje Şirketinden ünitenin devreye alınma tarihi konusunda bağlayıcı taahhüt alınmış mıdır?
43. Teşvikler; yerli katkı oranının artırılması, teknoloji transferi, yerli personel istihdamı veya Türk şirketlerinin projeye katılımı şartına bağlanmış mıdır?
44. Akkuyu projesinde bugüne kadar gerçekleşen yerli katkı oranı nedir?
45. Yerli şirketlere verilen sözleşmelerin toplam tutarı ve proje içindeki payı nedir?
46. Projede çalışan Türk ve yabancı personel sayısı kaçtır?

47. Yönetici, mühendis, teknisyen ve işçi kadrolarının milliyetlere göre dağılımı nedir?
48. Proje tamamlandığında santralin işletme ve yönetiminde kaç Türk personel görev yapacaktır?
49. Türkiye'nin santrali Rus personel olmaksızın bağımsız şekilde işletme kabiliyeti bulunacak mıdır?
50. Türk öğrenci ve mühendislerin Rusya'da nükleer enerji eğitimi için yapılan toplam kamu harcaması ne kadardır?
51. Eğitim alanların kaçını mezun olmuş ve kaçını Akkuyu'da çalışmaya başlamıştır?
52. Eğitim alan personelin özlük hakları, güvenlik soruşturmaları ve görev sürekliliği hangi kurum tarafından denetlenmektedir?
53. Akkuyu'da kullanılacak nükleer yakıtın tamamı Rusya'dan mı temin edilecektir?
54. Yakıt tedarikinde alternatif ülke veya şirket kullanılması teknik ve hukuki olarak mümkün müdür?
55. Türkiye'nin Rusya'ya nükleer yakıt bakımından uzun süreli bağımlılığının enerji güvenliği üzerindeki etkisi analiz edilmiş midir?
56. Kullanılmış nükleer yakıtların Rusya'ya gönderilmesi kesin bir sözleşme hükmü müdür?
57. Kullanılmış yakıtların ve radyoaktif atıkların nihai sorumluluğu Türkiye'ye mi, Rusya'ya mı, yoksa proje şirketine mi aittir?
58. Atıkların Türkiye'de depolanması hâlinde nihai depolama alanı belirlenmiş midir?
59. Nükleer atık yönetimi ve santralin sökülme maliyetleri için oluşturulan fonlarda bugüne kadar ne kadar para birikmiştir?
60. Proje şirketinin radyoaktif atık ve sökülme fonlarına ödemesi gereken tutarlar düzenli olarak yatırılmakta mıdır?
61. Elektrik satın alma anlaşması kapsamında birinci ve ikinci ünitelerin üretiminin yüzde 70'i ile üçüncü ve dördüncü ünitelerin üretiminin yüzde 30'u için verilen alım garantisinin güncel şartları nelerdir?
62. Garantili elektrik alım fiyatı güncel kur üzerinden kaç TL/kWh'ye karşılık gelmektedir?
63. Alım garantisinin toplam süresi boyunca EÜAŞ'ın yapacağı tahmini ödeme kaç ABD dolarıdır?
64. Bakanlığın Akkuyu'dan alınacak elektriğin maliyetine ilişkin güncel projeksiyonu nedir?

65. Piyasa elektrik fiyatının garanti fiyatının altında kalması hâlinde tüketici veya kamu üzerine binecek toplam fark ne olacaktır?
66. Projede gecikme yaşanması nedeniyle Türkiye'nin doğal gaz ve ithal kömürle elektrik üretmeye devam etmesinin ilave maliyeti hesaplanmış mıdır?
67. Projenin işletme süresi boyunca Akkuyu Proje Şirketinin toplam gelirinin yüz milyarlarca dolara ulaşacağı iddiaları doğru mudur?
68. Şirketin 2089 yılına kadar yaklaşık 478 milyar dolar gelir elde edeceği yönündeki hesaplama Bakanlıkça incelenmiş midir?
69. Projenin Türkiye'ye sağlayacağı net ekonomik fayda ile Rus tarafına sağlayacağı net gelir karşılaştırılmış mıdır?
70. Akkuyu santralinden elde edilecek kârın ne kadarı Türkiye'de vergilendirilecektir?
71. Şirketin kârını yurt dışına transfer etmesine ilişkin herhangi bir sınırlama bulunmakta mıdır?
72. Akkuyu'ya getirilen yeni vergi istisnaları, şirketin Türkiye'de ödeyeceği toplam vergiyi ne ölçüde azaltacaktır?
73. S-400 sistemlerinin üçüncü bir ülkeye devrine Rusya'nın onay vermesi ile Akkuyu'ya getirilen yeni teşvikler aynı diplomatik müzakere sürecinin parçaları mıdır?
74. Rusya Federasyonu veya Rosatom, S-400'lerin devri karşılığında Akkuyu konusunda ek ayrıcalık talep etmiş midir?
75. Akkuyu'nun finansmanı, devreye alınması veya gecikmiş ödemeleri ile S-400 görüşmeleri arasında doğrudan veya dolaylı bağlantı bulunmakta mıdır?
76. Bakanlık bu konuda Rusya'yla yapılan görüşmelere katılmış mıdır?
77. S-400 konusu ile Akkuyu teşvikleri arasında bağlantı bulunmadığına ilişkin Bakanlık tarafından TBMM'ye yazılı güvence verilecek midir?
78. Akkuyu Proje Şirketinin ABD veya Avrupa yaptırımlarına maruz kalma ihtimali için alternatif finansman ve tedarik planı hazırlanmış mıdır?
79. Rusya'ya yönelik yaptırımlar nedeniyle Siemens tarafından teslim edilmeyen veya geciken ekipmanların yerine hangi ürünler kullanılmıştır?
80. Alternatif ekipmanların nükleer güvenlik standartlarına uygunluğu hangi bağımsız kuruluşlarca doğrulanmıştır?
81. Nükleer Düzenleme Kurumu ile Bakanlık arasında projeye ilişkin görev ve yetki ayrımı nasıl uygulanmaktadır?
82. Projenin denetiminde görev alan bağımsız teknik destek kuruluşları hangileridir?

83. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde meydana gelen iş kazalarının toplam sayısı kaçtır?
84. İnşaatın başlangıcından bu yana kaç işçi hayatını kaybetmiş, kaç işçi yaralanmıştır?
85. Projede çalışan işçilerin ücret, çalışma süresi, iş sağlığı ve güvenliği konularındaki şikâyetlerine ilişkin kaç denetim yapılmıştır?
86. Proje sahasında tespit edilen teknik uygunsuzluklar ve uygulanan yaptırımlar nelerdir?
87. Santralin deprem, tsunami, orman yangını, sabotaj, füze saldırısı ve siber saldırıya karşı güvenlik planları tamamlanmış mıdır?
88. Bölgesel savaş ve füze tehdidinin artması üzerine Akkuyu için ek güvenlik tedbirleri alınmış mıdır?
89. Akkuyu'nun korunması için Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve diğer kurumlar arasında özel güvenlik protokolü bulunmakta mıdır?
90. Santral sahasında veya bilgi sistemlerinde Rus personelinin erişim ve yetkileri Türk makamlarınca kesintisiz biçimde denetlenmekte midir?
91. Akkuyu'nun kritik altyapı olarak işletme, siber güvenlik ve veri güvenliği sorumluluğu hangi kuruma aittir?
92. Santralden elde edilen teknik ve operasyonel verilerin Rusya'ya aktarılmasını sınırlayan hükümler bulunmakta mıdır?
93. Akkuyu projesinin mevcut yapısının Türkiye'nin enerji bağımsızlığına mı, yoksa Rusya'ya yeni bir stratejik bağımlılığa mı yol açtığı konusunda Bakanlığın değerlendirmesi nedir?
94. Projenin bütün sözleşmeleri, ek protokolleri, teşvik belgeleri ve etki analizleri ticari sır niteliğindeki sınırlı bölümler çıkarılarak TBMM'ye sunulacak mıdır?
95. Bakanlık, Akkuyu'nun gecikmeleri, maliyetleri, teşvikleri, yerli katkı düzeyi, elektrik alım garantisi ve güvenlik risklerini içeren kapsamlı bir ilerleme raporu yayımlayacak mıdır?